

פניני עין חמד

יוצא לאור ע"י בית הכנסת שכונת "עין חמד" - מכללת ציון

פְּרִשְׁת בְּחֻקוֹתַי - הַלִּיכָה בְּדַרְךְ הַתּוֹרָה

"אם בְּחֻקַּי תֵּלְכוּ" (ויקרא כו, ג)

משל לקבוצת אנשים שישבו מסובים ליד שולחן. כל זמן שישבו, אכלו ושתו, לא ניכר כל הבדל ביניהם. אחרי שסיימו את סעודתם, קמו כולם והלכו, וראו שאחד מהמסובים ממשיך לשבת במקומו. לאחר הצצה מתחת השולחן נודעה הסיבה- הכל נוכחו לדעת כי האיש הוא קטוע רגליים שאינו מסוגל ללכת. דוקא אז ניכר ההבדל בינו לבין יתר האנשים שישבו איתו.

לפי משל זה הגאון ר' נחום זאב זצ"ל (בנו של הסבא מקלם) לימד כיצד ניתן לעמוד על טיבו של אדם. בשעת המבחן, כשעוזבים את בית הכנסת או בית המדרש, וכל איש פונה לדרכו בחיים, אז אפשר להבחין למי יש "תורת חיים" ולמי אין. **מי האיש שכל משב רוח קל מפיל אותו, ומי האיש אשר איתן מושבו, ושום רוחות שבעולם אינן יכולות להזיז אותו.**

הרמב"ן באיגרת המוסר לבנו כותב: "כאשר תקום מן הספר תחפש באשר למדת, אם יש בו דבר אשר תוכל לקיימו". אדם ניכר בהתנהגותו כאשר הוא נפגש בחברת בני-אדם שאינם לפי רוחו, אם אינו נמנה עימם ואינו חלק מהם. האדם נבחן לפי התנהגותו ועמדתו הנחושה לעקרונותיו, היותו עקבי בנתיב דרכו – אדם שלא בורח ממקום חיותו וממקום טבעו.

בברכת שבת שלום

הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א
חבר הרבנות המקומית מבשרת ציון

רבינו המקובל האלוקי המלומד בניסים הצדיק ר' חיים בן עטר ('אור החיים' הקדוש) שואל: מה משמעות המילה 'תלכו' בפסוק: "אם בְּחֻקַּי תֵּלְכוּ" (ויקרא כו, ג), הרי לכאורה היה יותר ראוי לכתוב: "אם את חוקותי תשמרו"? הרב ביאר כי כאשר אדם לומד ועוסק בתורה הקדושה **עליו לשלב את ההלכות עם ההליכות.**

התורה הקדושה צריכה להיות נר לרגליו. היא צריכה ללוות את העוסק בה בכל זמן, בכל מקום ובכל פעולה שהוא רוצה לעשות. עליו לצעוד לפי ההנחיות שנמצאות בתורה הקדושה. היא צריכה לשמש לנו כמורה דרך גם בחיינו האישיים ולא רק בין כותלי בית-המדרש.

אדם אשר עוסק בתורה הקדושה בבית המדרש, מגלה ומחדש פנים בתורה, אבל כאשר הוא יוצא לרחוב, שם הוא 'פושט צורה' ומתנהג בניגוד למה שהתורה מחנכת ומצווה אותנו, **הרי שהוא עושה את התורה פלסטר וגורם לחילול ה' בקרב האנשים שרואים כיצד הוא מתנהג.**

עלינו לקחת את מה שכתוב בתורה כאורח חיים, שמלווה אותנו גם מחוץ לכותלי בית המדרש. התורה הקדושה צריכה לבוא לידי ביטוי בכל צעד ובכל שעל של יהודי ובכל מקום- גם כאשר הוא הולך בדרך וגם כאשר הוא נמצא בביתו.

כל אלו שיושבים בביהמ"ד ולומדים או בביה"כ ומתפללים, לכאורה לא ניכר הבדל ביניהם. אבל בשעת המבחן, בשעת מעשה, כשיוצאים מביהמ"ד או מביה"כ, ההבדל ביניהם עלול להיות גדול מאוד.

הצלחה בגור"ר

יצחק אריאל בן טובה חגי חיים וב"ב שמואל אימן בן אסתר זרי שגית בת רותי מאיר ישראל בן רחל ברכה- יראת שמים ליאור יהושע סומך וב"ב גלית בת מסודי יהודה אריה בן רחל ברכה ארז בן שושנה רונן אברהם וב"ב קסירר אפרים וב"ב רחל ברכה בת פדילה דליה משפ" שטרית נעם יצחק בן רחל ברכה רינה בת סימי וב"ב יוסף ליאור בן דליה אפרת- הצלחה בכל העניינים שלמה ודנה דוד וב"ב אריה ושרה לוי וב"ב י.מ.ש כדורי אקבלי יוסף חיים בן נסכה שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב רח דוד בן לאה וב"ב עמית בן אהרון וב"ב

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן חיים בן אלן אסתר רותית בת סימי תרצה בתיה בת ימנה נינט יוסף בן רוחמה אילן בן ג'ולייט יפית שרה בת ג'ינה דרור בן סופיה אנאל חביבה בת שולמית מיטל בת מלכה מאיר בן שרית ואליהו טליה עדן אסתר בת שולמית נעם בן שרה שירי ימנה בת שולמית דוד עומרי בן יהודית שושנה שירה בת סילביה שמעון בן שולמית סיון רבקה בת אלן אסתר עמית בת טובה אברהם גורג'י בן דליה אפרת אורן בן נעמי

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי אליהו דרר בן ימנה אילנה בת רוחמה שמואל אימן בן אסתר זרי סיון בת אסתר רחל מרים בת יהודית דניאל בן שרה ואושרית בת שושנה נעמה בת יפה אסף בן סופיה נבנאל בן ג'ינה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא ימנה ניזרי בת סטה- בריאות ואריכות ימים מרדכי ניזרי בן פרחה- בריאות ואריכות ימים מאיה בת עדי דליה אפרת בת נעימה סימי בת סוליקה מיכאל יהודה בן מרים אורן בן אסתר דינה בת מזל נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל שירה שילת בת אורלי אפרים בן שרה לביא ישראל בן תמר חיה אסתר בת סוליקה מוריה בת רחל ברכה נחום בן כיריה יהודה אריה בן רחל ברכה ישראל בן חווה יפה בת שרה-הצלחה ורפואה רחל בת זוהרה משה בן נצימה עינת בת רחל ברכה רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה רחל ברכה בת פדילה דליה יצחק בן רבקה רותית בת סבריה קנסב בת דגטו יצחק בן חנון רפאל אבידן בן תקווה אליהו בן רחל בנימין בן ברכה אלן אסתר בת שרלוט נעימה בת שרה יהודה לייב בן אסתר מלכה נעם אלימלך בן אושרית- רפואה שלמה ובריאות איתנה יהודית אסתר פראדל בת חיה- בריאות ואריכות ימים

ע"פ	כנסת לבית	צאת לבית	היגיון תפ
י"ט	18: 57	20: 10	21: 04
ת"א	19: 15	20: 08	21: 01
מ"ט	19: 18	20: 11	21: 04
כ"ב	19: 15	20: 08	21: 01

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל
לרפואה שלימה לנוריאל בן אסתר
לרפואה שלימה לאיידה חיה בת אסתר וליילד אלחנן רפאל בן איריס וליילד אורי חיים בן שלי

שואל ומשיב בהלכה - שבת - סחיטה

האם מותר לסחוט שניצל והשמן שבו? האם מותר לסחוט שקית תה להוציא את התמצית?
להלן סיכום ההלכה מפי ר' אליהו חיים פנחסי, רבנות מקומית מבשרת מתוך ספרו 'הכשרות למעשה':

Ice

תשובה

מותר לסחוט לימון או שאר פירות לתוך סלט. **הערה:** לימון אפילו בפני עצמו מותר לסחוטו כדעת השו"ע (סימן שכ ס"ו). לעניין שאר פירות - מותר לסחוט לתוך סלט דקיימ"ל משקה הבא לאוכל הרי הוא כאוכל, וכדעת השו"ע (שם ס"ד).

מותר לאכול אשכולית חצויה על ידי כפית, אפילו אם הפרי נסחט תוך כדי אכילה, ובלבד שלא יתכוין לסחוט. **מקורות:** הגרש"ז אירעבאך בספר שמירת שבת כהלכתה (פ"ה הערה מט), הראש"ל בספר חזון עובדיה- שבת (עמוד קמו), כיון שאינו מתכוין לסחיטה. אף את"ל דהוי פסיק רישא, מכל מקום, לא איכפת ליה דהיינו פסיק רישא דלא ניחא ליה, שעיקר כוונתו לאכול האשכולית עם המיץ שבה, ואם נסחט הוי כלאחר יד, והוה לי תרי דרבנן, וקיי"ל פסיק רישא בדרבנן דלא ניחא ליה מותר. ע"ש.

מאכל מטוגן שספוג בו שמן כגון, שניצל מטוגן וכדומה, מותר לסחוט את השניצל מהשמן שבו. **מקורות:** ראה שו"ע (סימן שכ ס"ז) מכיוון שאין מטרת הסחיטה שימוש בנזולים הנסחטים, אלא תיקון המאכל שנסחט לאכילה.

שקית תה שנמצאת בתוך כוס, אסור לסחוט כדי להוציא ממנה את התמצית. **הערה:** מכיוון שבורר את המים שבלועים בשקית לתוך כוס התה, ומכיוון שהוא עושה את הברירה בכלי. מכיוון שהשקית גורמת לעלי התה להישאר בפנים ורק מי התה יוצאים ממנה, הרי זה ככל כלי. עיין להגרש"ז אורבך בספר שמירת שבת כהלכתה (פ"ג הערה קצב). כן העלה בספר הליכות שבת- מלאך (עמוד רפה).

המקום המגן ביותר

הגויים - גם הם יודעים כי המקום המוגן ביותר הוא מקום שבו לומדים את התורה הקדושה. רבי שלמה בורשטיין זצ"ל, מתלמידי ישיבת מיר שגלה לשנחאי, סיפר: הרובע שבו הישיבה שכנה בשנחאי היה נתון להפצצות רבות. הסיבה לכך הייתה הקירבה הגאוגרפית לנמל, שבו היה מרכז מסחרי גדול.

מספר תלמידי ישיבה פנו לרבנים והציעו לעבור לעיר אחרת, שבה יש פחות הפצצות. מנהיגי הישיבה, הגאונים מרן רבי חיים שמואלביץ זצ"ל ומרן רבי יחזקאל לווינסטיין זצ"ל, התנגדו להצעה. הרבנים הסבירו שהדרכים נמצאות בחזקת סכנה ולא נמלטים מסכנה על ידי שבאים לתוך סכנה. היו תלמידים שעדיין חששו מההפצצות וערכו גורל הגר"א.

יצא להם הפסוק: "וְגִנּוּתִי עַל הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ לְמַעַנִּי וְלְמַעַן דָּוִד עֶבְדִּי" (ישעיהו לז, לה). אין הכרעה יותר ברורה מזו. למחרת נראו לפתע עשרות גויים, עובדי אלילים סינים, שנדחקו לכניסה לבית המדרש והצטופפו בפתח. היה רעש גדול של הפצצות מבחוץ. כשהסתיימו ההפצצות, הקבוצה הגדולה עזבה.

ר' שלמה בורשטיין שאל אותם: "למה נכנסתם לכאן?". הם ענו לו: "בגלל ההפצצות. כל יום אנחנו נכנסים לכאן". הוא התפלא, וגוי אחד הסביר לו: "כולם מנסים להגיע לכאן בשעת ההפצצות. כולם יודעים שמקום זה מוגן!". ר' שלמה התקשה להבין את התשובה ואמר: "הבניין אינו מבנה מוגן!". הנכרי הסביר לו: "נכון, אתה צודק. הבניין לא מוגן, אבל זה הבניין היחיד כאן שמעולם לא נפגע בהפצצות. כל תושבי הרובע יודעים שזה מקום קדוש ולכן מוגן ביותר!".

מידת השבוע: יסוד (שבוע שישי).

צדיק המרכבה למידה: יוסף הצדיק. איבר המרכבה למידה: ברית קודש.

הגדרת המידה: יסוד נקרא 'כל' כי הוא כללות ויסוד לכל המידות. ונקרא 'שלום', כי מידה זו בלבד הוא המחזיק ברכה לעולם. גם תוכנו שמירת ברית- ברית הלשון, ברית הלב, ברית המעור. **עבודה עיקרית:** מידת התאווה לעריות.

הדגשות מיוחדות: זהירות מהסתכלות בעריות, מהרהורים רעים, ומכל מיני קרי. ובפרט- שתשימושי יהיה בקדושה. (וספרתם לכם)

יחידת מידה	יום	יום לעומר	מידה פרטית	מידה ממ"ח קנייני התורה	הנהגה הפרטית ליום
כ"א	ל"ו	חסד	אינו שמח בהוראה	יקדים צרכי חברו לצרכי עצמו, ויכוון במצוותיו שהקב"ה ישפיע טוב	
כ"ב	ל"ז	גבורה	נושא בעול עם חברו	יתגבר על רצונותיו ותאוותיו שהם מאהבת עצמו, ויכוון רק לשם שמים	
כ"ג	ל"ח	תפארת	מכריעו לכף זכות	ילמד על שמירת הברית, ולא יסיח דעתו מלימודו ובפרט מענייני קדושה	
כ"ד	ל"ט	נצח	מעמידו על האמת	יוסיף תמיד בקדושה וצניעות, ויכין עצמו תמיד לניסיון בשמירת הברית	
כ"ה	מ'	הוד	מעמידו על השלום	יותר לאחרים למען השלום, ויזהר לא לגרום מחלוקת על-ידי הנהגותיו	
כ"ו	מ"א	יסוד	מתיישב לבו בתלמודו	יטהר עצמו תמיד כראוי (נט"י, רחיצה, מקווה), יתרחק מתענוגים כדי להתקדש	
כ"ז	מ"ב	מלכות	שואל ומשיב	יתפלל תמיד על הקדושה ושמירת הברית, וישמור פיו מכל דיבור אסור	

מינויים
לקבלת העלון חנים במייל מדי שבוע, יש לשלוח בקשה למייל
PnineEH@gmail.com

הקדשת העלון
ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, רפואה שלמה, הצלחה, זיווג הגון, חזרה בתשובה וכו'
נא לפנות לליאור בטל" 052-7652084
כתובת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבושם 26 ת.ד. 83375. מבשרת ציון. מיקוד 9076926

לשאלות בהלכה
נא לפנות לרב אליהו פנחסי
בטל" 052-6329144
(הנייד באישור ועדה רוחנית)

אם ראשונים כמלאכים - הגאון הרב בנימין מנדלזון זצ"ל

הגאון הרב בנימין מנדלזון זצ"ל - נולד בשנת ה'תרס"ד (1904) בעיירה פלוצק בפולין. כבר בנעוריו התבלט בהתמדה, בכישרונות נעלים, במידות תרומיות ובגיבוי קדושה וטהרה. התבלט בעבודת התפילה שלו. רבים מבני פלוצק פנו אליו בעת צרתם וביקשו שיעתיר עבורם. לאחר מלחמת העולם הראשונה עבר לגור ליד חותנו הרה"ח ר' אהרון משה חימוביץ, בעיר בודז'אנוב למשך עשר שנים. בזמן הזה הקים ישיבה, כיהן כדיין ומו"צ והעמיד תלמידים רבים. בשנת ה'תרצ"ד (1934) עלה לארץ הקודש בברכת רבו מרן האדמו"ר ר' אברהם מרדכי אלטר מגור (ה'אמרי אמת' זע"א). כשהגיע לארץ, הציעו לו מכפר-אתא את משרת הרבנות והוא נענה בחיוב. בתוך תקופה קצרה יצא שמעו הטוב לתהילה כפוסק, דיין, גאון, מתמיד וצדיק מופלא. עסק בקירוב הנוער להשי"ת. ביתו שימש כחדר בי"ד.

רבים פנו אליו ורבינו חיזק אותם בדברי אמונה. עסק רבות ב'שלום בית'. פיקח על בית השחיטה ועל ענייני הכשרות בעיר. עודד וגידל בחורים ששרדו את השואה ושימש כעומד מצד החתן בעת חופתם. צעד ברגל מהאטליז לחנות כדי לעמוד מקרוב על משמר הכשרות, בעצמו ללא כל שליחים. פעם, לאחר שגער בבעל מאפיה שזלזל בהוראותיו, ראו את רבינו מתהלך בביתו בצער כשהוא ממלמל לעצמו: "אם לא הייתי חוטא, לא הייתי נאלץ לנזוף באיש יהודי".

בשנת ה'תשי"ב (1952) לקראת שנת השמיטה, עבר לשמש כרב של מושב קוממיות. פעל למען שמירת שמיטה ללא הסתמכות על היתר המכירה. היה פעיל מרכזי בקרן השביעית, שתומכת כלכלית בחקלאים שומרי שמיטה. במשך שנות השמיטה אנשי המושב ראו ניסים רבים. יסד ישיבה לצעירים. מאוחר יותר הקים כולל לאברכים. הרב דאג לספק את משכורתם. בהמשך יסד ת"ת לתשב"ר. ייסד 'קריה חינוכית לבנות' ברוח בית יעקב.

בשנת ה'תשל"ג (1973) הרחיב את היקף קרן השביעית, כך שתתמוך גם בחקלאים שאינם חרדים, שבחרו שלא לעבד את אדמתם בשמיטה. מרן הגאון ר' אהרון רוקח מבעלזא אמר על רבינו: "רב מלפני מאתיים שנה". מרן החזו"א התבטא אודותיו בהערצה: "כל מעשיו לשם שמיים והוא צדיק גמור". נפטר ב-כ"ד אייר ה'תשל"ט (1979). חי כ-75 שנים. ציונו בהר-המנוחות בירושלים.

אביו: הגאון ר' מנחם מנדל (רב העיר וראש הישיבה בפלוצק). **אימו:** מרת חנה דבורה (נכדת ר' משה מזאלישין, מח"ס 'משפט צדק' ומצאצאי רבי מרדכי יפה ושושלת וורקא). **מרבתי:** אביו, ר' מנחם מנדל. **נשותיו:** מרת מרים (זיווג ראשון- נפטרה בצעירותה), בת ר' אהרון משה חימוביץ מבודז'אנוב שבפולין (זיווג שני). **ילדיו (זיווג ראשון):** ר' מנחם מנדל (מילא את מקום אביו כרבה של

קוממיות), ר' ישראל יצחק (מרבני ארגון 'תורה ויהדות לעם', יו"ר קרן השביעית וראש כולל במושב קוממיות). **ילדיו (זיווג שני):** מרת חנה דבורה (נישאה לר' יעקב קליין).

בשנת ה'תשכ"ב בעת חקירת רבינו ע"י צוות חוקרים ושוטרים, בעקבות עלילת הדם הידועה מסביב לחטיפת הילד "יוסלה", התבקש להדגים את כתב ידו לצורך בדיקה פוליגרפית. רבינו העלה על הנייר בכתב ידו הקדושה את י"ג העיקרים 'אני מאמין' של הרמב"ם, באומרו: "אולי כשחוקר הפוליגרף יבדוק את השורות האלו, אולי בינתיים יקרא את תוכן הדברים - הלא כשאומרים 'אני מאמין' מתחזקת האמונה בלב. אולי יספוג ריח של אמונה".

הילד יוסלה שחמכר שהה זמן מסוים בקוממיות. רבינו חיזק אותו ביהדות, דבר שכמובן אין בו עבירה על החוק. המעלילים רצו לסבך את רבינו בפלילים ולהענישו. הם הוציאו דיבה, כאילו התקיימה אסיפה חשאית בכולל חזו"א בבני-ברק באחד ממוצאי שבתות כדי לדון על חטיפת הילד והסתרתו. הם טענו כי רבינו השתתף באספה. כדי להפריך את העלילה, היה צורך להביא עדים שיאשרו בבית-המשפט, כי רבינו שהה באותו הזמן בקוממיות ולא יצא מתחומי המושבה.

אחד העדים היה יהודי מירושלים. אותו יהודי הגיע לפני שבת למושב כדי לאסוף תרומות. באותו מוצ"ש רבינו הלך איתו מבית לבית ושידל את התושבים שיתנדבו לסייע לאיש בעין טובה. דא עקא: האישה היה מפליטי השואה ועוד לא נמחו מזיכרונו אימי הימים הקשים. הוא נרתע מכל פגישה עם חוקרי משטרה ושופטים וכי"ב, וסירב להעיד.

רב חשוב ניסה להשפיע עליו שילך להעיד. בתוך דבריו קבע בחומר: "אם אינך מעיד, הרי אתה חוטא בלאו דאורייתא" אם לא יגיד ונשאר עונו". רבינו, שהיה נוכח באותו מעמד, מיד קם ואמר: "במטותא, אל יאמר כך. בית-משפט יש לו דין ערכאות. ממילא אין פה שום 'עדות' ולא איסור של 'אם לא יגיד', אין פה אלא בקשה מאיש זה לגרום לי טובה. שיספר את מה שידוע לו". סוף דבר היה שהיהודי לא התגבר על קשייו, והודיע באופן מוחלט שלא ילך להעיד. רבינו מיד פנה אליו בבקשה: "עשה עכשיו כהבנתך, אבל אל תימנע בגלל כך לבוא שוב אלינו בעתיד לאסוף תרומות, כמו שהיית רגיל עד הנה. אני גם אמשך לעזור לך...". (מדברי הרה"ג אהרן סורסקי "מרבצי תורה מעולם החסידות")

רבינו נודע במסירותו ובחמלתו לבני הישוב. לפעמים היה עולה במיוחד לירושלים עם שאלה מסובכת בסירכא של ריאה, כשהריאה ביד הקצב שהתלווה אליו, על מנת להכריע בהוראה זו יחד עם הרב מטפליק. השו"ב דכפר אתא ר' חסידא סיפר: "פעמים רבות, הרב שלח אותי לירושלים עם הריאה וביקש שהרב מטפליק יצטרף אליו להכריע בידי טריפות. אחרי שקרא את מכתבו של רבינו וסברותיו בכוחא דהיתרא, הסכים אף הוא להכשיר. כאשר רבינו שמע, כי הסכים עימו הרב מטפליק, הוא התפרץ בבכי וציווה לתת שתיים לירות וחצי צדקה לעניים (בימים ההם היה זה בערך שבועיים פרנסה למשפחה בינונית) ולא התקררה דעתו, עד שקרא מיד לגבאי צדקה ואמר שיחלק את המעות מיד, כדי שיבואו לידי העניים עוד לפני שבת. זאת עשה כדי לכפר על כך, שנאלץ לפסוק נגד דעת הפוסקים המחמירים. לימים גילה לבנו כי בעת שמכריע להקל נגד דעות המחמירים, בשאלה הנוגעת לאחרים נוהג הוא להתענות בצום.

תורה מגנא ומצלא

הייתי רואה את אותו מחזה ממש. האם יתכן שזו הסיבה שאנחנו כיהודים נמצאים כאן היום?!". פתאום הוא הבין כמה מעט הוא יודע על מורשתו. הוא החליט לחקור ולהבין, מהי המורשת של העם היהודי.

עשר שנים לאחר מכן, סטיוארט כבר שמר תורה ומצוות. הוריו התארכו בשבת אחת אצלו. אור נרות השבת האיר את הנשמה. אביו פנה אליו ואמר: "סטיוארט, אני חושב שמעולם לא סיפרתי לך מה התרחש עם סבתך, בזמן שבו היית בביה"ח כתינוק שזה מכבר יצא לאוויר העולם".

"מיד לאחר שנולדת התגלה שחלית במחלת דם נדירה שמסכנת את חיךך. שבועות ארוכים היית מאושפז בבית החולים. באותו זמן סבתך שהתה בביתה שבקליבלנד. לפתע נשמעה נקישה על דלת הבית. בפתח עמד רב צעיר שהזדהה בשם ר' מנחם מנדל טאוב. היה זה האדמו"ר מקאליב זצ"ל. לאחר ששרד את השואה וחווה על גופו את הנוראות שבזוועות אושוויץ, היגר לארה"ב וקבע את מושבו בקליבלנד.

הוא פנה מיד להקים בית-כנסת. הדבר שהיה חסר לו באותו זמן היה ספר תורה. בתור פליט חסר כל, הוא לא היה יכול להשיג את הסכום הדרוש. הוא החליט לפקוד את בתייהם של יהודי קליבלנד. סבתא התעניינה: "כמה עולה ספר התורה?". הרב השיב: "\$3,500". אז זה היה סכום עצום.

סבתא, שהגיעה מבית יהודי שורשי, אמרה לו: "אם תבטיח לי שבשבת הראשונה שבה יקראו בספר התורה תעשה 'מי שברך' לנכדי החולה, אתן לך את מלוא הסכום!". הרבי הסכים, סבתא רשמה המחאה ונתנה לידי הרבי ההמום.

ללא ספק, הרבי עשה 'מי שברך' עבורך יותר מפעם אחת. הנה אתה כאן היום, כמעט חמישים שנה אחרי, בריא ושלם". סטיוארט ההמום שאל: "אבא, אתה יודע היכן ספר התורה הזה נמצא היום?". "כן, שנים ספורות לאחר מכן הרבי עלה לישראל. לאחר ששאל את רשותנו, נטל את ספר התורה".

סטיוארט חשב לעצמו: 'לפני עשר שנים ספר תורה בארץ ישראל שינה את חיי. עכשיו אני שומע על ספר תורה שהציל את חיי. האם יתכן שאותו ספר תורה, שהתחיל את תהליך החזרה בתשובה שלי, היה זה שסבתא תרמה?'. הוא החליט לברר זאת. **אכן, היה זה אותו ספר תורה...**

אותו ספר תורה, שסבתו קנתה בחסכונותיה והצילה את חייו בינקותו, שב והציל את חייו הרוחניים, בשנות בגרותו. הפסוק: "עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר" קיבל משמעות חדשה ומיוחדת עבורו. במעשה זה הסבתא הצילה את חייו פעמיים- פעם מבחינה גשמית ופעם מבחינה רוחנית.

הרב יואל גולד מרבני לוס אנג'לס סיפר את הסיפור הבא לאחר ששמע ובריר את הפרטים המדויקים מפי בעל המעשה, ר' סטיוארט (ישראל אליעזר) מינץ. סטיוארט נולד בשנת ה'תש"י בקליבלנד שבארה"ו. לדאבון לב, סטיוארט לא זכה לחינוך יהודי.

בשלושים וחמש השנים הראשונות לחייו, מלבד חגיגת ה'בר מצווה' שנערכה לו, כמעט שלא חש קשר למורשתו היהודית. מבחינתו הוא אזרח אמריקאי לכל דבר ועניין. המפנה בחייו התרחש בשנת ה'תשמ"ח. ארגון מסוים הציע לסטיוארט ולחבריו טיול מסובסד לישראל. הם החליטו לנצל את ההזדמנות ולנסוע.

הם נחתו בארץ ביום שישי בבוקר. עד שהספיקו להתארגן ולהתמקם במלון בירושלים כבר נכנסה השבת. הם היו מותשים מהטיסה. הם סעדו את ארוחת הערב ובשעת לילה מוקדמת שקעו בשינה. בשעת בוקר מקודמת מאוד סטיוארט פקח את עיניו והביט בנוף, שנשקף מחלון חדרו.

בירושלים של אותן השנים הכל היה סגור בשבת. לא היתה אפשרות להזמין מונית וכל מרכזי הביילוי נסגרו. סטיוארט וששת חבריו, כולם 'תינוקות שנשבו', חשו כלואים בחדר המלון שבו שהו. הם רצו להתחיל את ה'טיול' המיוחל, אבל לא ידעו כיצד יוכלו לעשות זאת.

אחד מהחברים הציע: "למה שלא נערוך 'סיור בתי כנסת'?! הרי הם פתוחים בשבת. נסתובב בכמה בתי-כנסת, ננשום את האווירה ונחזור". סטיוארט התקומם: "ללכת לבית כנסת? מה פתאום? לשם הולכים ביום כיפור, אולי בראש השנה. היכן שמענו שהולכים לביה"כ בשבת 'רגילה'?"

מכיוון שלא היה להם מה לעשות הם יצאו וסטיוארט נגרר אחריהם. הם פנו לסיור ברחובות ירושלים. כך צעדו במשך זמן רב הם חלפו על פני עשרות בתי כנסת ולא העיזו להיכנס. פתאום הם הגיעו לבניין בעל חזית לבנה. היה זה בית כנסת גדול שחלונותיו היו פתוחים, וקולותיהם של המתפללים נשמעו בעדם.

בלי לדעת מדוע, סטיוארט פנה לחבריו והציע: "בואו נכנס לבית הכנסת ונבחן אותו מבפנים". הם לא העזו להיכנס לשם. הם היו בטוחים כי לבושם יעורר תשומת לב שלילית כלפיהם, לכן הם עלו לקומת עזרת הנשים. לחלקם היתה זו הפעם הראשונה בחייהם שהם היו בבית כנסת.

עזרת הנשים היתה ריקה. סטיוארט הביט אל היכל בית הכנסת ההומה. המחזה הותיר בו רושם עצום. בפעם הראשונה בחייו הוא ראה אנשים עומדים סביב הבימה, עטופים בטליתות, עטורים בזקנים לבנים. הם קראו מתוך ספר תורה עתיק שהיה מונח על השולחן.

סטיוארט לא היה יכול לכלוא את התפעלותו: "וואו, אני בטוח שאילו הייתי יכול לחזור במנהרת הזמן אלפיים שנה אחורה,

הרב יצחק בן תפאחה כדורי זצ"ל	הרב שמואל בן שמחה דרוזי זצ"ל	ולד יחיא בן יוסף ז"ל
פואד אברהם בן רג'נה ז"ל	מאיר מורד בן שושנה ז"ל	יצחק בן ברקוב דב ז"ל
אביבה בת שושנה רייזל ע"ה	זהבה בת שושנה רייזל ע"ה	מאירה בת יפה ע"ה
אברהם בן יונה ז"ל	מרים בן דבורה ז"ל	אביגדור בן ג'ולי ז"ל
סעידה בת תופחה ע"ה	ר' שאול בן סילביה זצ"ל	צדיק חכם בן חזלה ז"ל
מזל בת שמעון ע"ה	שני בת אסתר ע"ה	דוד בר חסיבה ז"ל
יוסף בן מרים נוסרת ז"ל	מסודי בת חביבה ע"ה	חוה בת יעקב צבי ע"ה
יעקב בן אסתר ז"ל	אסתר בת גולה גאולה ע"ה	יצחק בן רחל ז"ל
רחל רפאת בת השמט ע"ה	יוסף בר סעדה ז"ל	ברכה בת מרדכי ע"ה
ליטף בן פרוחה ז"ל	שלום בן אסתר ז"ל	יעקב בן נעמה ז"ל
מרים בת שרה ע"ה	אריה בן מרים ז"ל	דוד יצחק בן פרוחה ז"ל
אביבה וושי ע"ה	אלון בן סעדה ז"ל	גורג'יה בת נעימה ע"ה
שרה בת נרקיס ע"ה	אילנה (מחזרזה) בת שרה ע"ה	רחמה בת מסעודה ע"ה

הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל	הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל
רחמים בן רחל ז"ל	מסעוד בן יקוט ז"ל
חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל	שמואל בן רבקה ז"ל
ר' עזריאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל	רפאל בן אסתר ז"ל
אביחי בן אסתר ז"ל	יצחק בן חביבה ז"ל
נעימה בת גורג'יה ע"ה	אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל
חי זידי בן קלרה ז"ל	דב בן יצחק ז"ל
ר' יצחק בן מסעודה קדוש ז"ל	סוליקה בת עישה ע"ה
אסתר בת נעמי ע"ה	סלים בן פרוחה ז"ל
ר' דב בן בנימין אלטר ז"ל	יעקב בן סלימה ז"ל
אורה בת נעימה ע"ה	ספירנס תקווה בת נעימה ע"ה
מישא אסתר בת זרהה ע"ה	יהודה בן סעידה ז"ל
אברהם בן טובה ז"ל	עפאת בת השמט ע"ה

תנצב"ה